

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Wiktoras
Nazwisko: Jantcauskas
Miejsce urodzenia: Kowno
Data urodzenia: 17-08-1910
Imię ojca: Józef
Imię matki: Julianna
Znany/a też jako: Wiktor Janczewski

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Wiktoras Jantcauskas figuruje w aktach Sprawy Obiektowej prowadzonej przez Wydz. III WUBP w Olsztynie od 15.04.1950 do 18.12.1950 dotyczącej zatrzymania członków organizacji „Walka o Niezawisłość, Niepodległość, Wiarę i Ojczyznę” działającej w maju 1950 na terenie powiatu Morąg i Iława w województwie olsztyńskim. W wyniku szerokich działań operacyjnych prowadzonych przez PUBP Iława, i PUBP Morąg pod kierownictwem WUBP w Olsztynie od 20 do 22.05.1950 doszło do zabicia dwóch członków organizacji oraz zatrzymania pozostałych, w tym 21.05.1950 w miejscowości Milewo ujęto Wiktorasa Jantcauskasa. Materiały złożono do archiwum 09.07.1955 pod sygn. 91/IV.	IPN Bi 087/80 (91/IV).	
Akta śledcze prowadzone przez Wydz. Śledczy WUBP w Gdańsku w sprawie członków organizacji „Walka o Niezawisłość, Niepodległość, Wiarę i Ojczyznę” działającej na terenie województwa bydgoskiego, gdańskiego i olsztyńskiego od września 1949, której celem była zmiana ustroju państwa. Jako obywatel litewski Wiktoras Jantcauskas miał zostać przesiedlony do Związku Radzieckiego, więc ukrywał się na terenie powiatu grudziądzkiego, gdzie wstąpił do organizacji i otrzymał pseudonim "Wróbel". 21.05.1950 zatrzymany w województwie olsztyńskim, 28.05.1950 przekazany do WUBP w Gdańsku. 31.08.1950 tymczasowo aresztowany. Objęty śledztwem prowadzonym od 31.08.1950 do 28.11.1950. Oskarżony aktem sporządzonym 28.11.1950 o czynny udział w akcjach organizacji, zastraszaniu członków PZPR, rozbijanie funkcjonariuszy MO i UB, nielegalne posiadanie broni.	IPN Gd 013/23 (753/III), IPN Gd 0120/45-46 (mkf 753/3).	

Akta sądowe prowadzone od 23.05.1950 do 31.07.1951 przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku w sprawie Wiktorasa Jantcauskasa. Został on skazany wyrokiem WSR w Gdańsku (Sr.422/50) z 23.12.1950 na karę łączną 15 lat pozbawienia wolności, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 5 lat oraz przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa. Najwyższy Sąd Wojskowy w Warszawie (Sn.Odw.S.156/51) na wniosek skargi rewizyjnej wniesionej przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Gdańsku 23.02.1951 uchylił wyrok WSR w Gdańsku z 23.12.1950 i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia w innym składzie sędziowskim. Skazany wyrokiem WSR w Gdańsku (Sr.121/51) z 26.04.1951 na łączną karę śmierci z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze i przepadek mienia. Wyrok wykonano 28.07.1951 przez rozstrzelanie.

IPN Gd 284/432 (Sr. 121/51).

Akta śledcze prowadzone przez Ref. Śledczy PUBP w Grudziądzu w sprawie członków i osób, które pomagały organizacji podziemnej „Walka o Niezawisłość, Niepodległość, Wiarę i Ojczyznę”. W aktach znajdują się liczne protokoły przesłuchań przez oficerów śledczych PUBP w Grudziądzu członka organizacji Wiktorasa Jantcauskasa pseud. „Wróbel” z okresu maj-sierpień 1950. W aktach występuje obok litewskiego spolszczona wersja nazwiska i imienia podejrzanego: Wiktor Janczewski.

IPN By 070/2553 (2623/III).

Akta sądowe prowadzone przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Gdańsku (Sr.310/50) w sprawie członków organizacji podziemnej „Walka o Niezawisłość, Niepodległość i Wolność Ojczyzny” mającej na celu zmianę ustroju państwa działającej od 1949 do 1950 na terenie województwa gdańskiego, bydgoskiego i olsztyńskiego. W aktach znajduje się protokół przesłuchania Wikotrasa Jantcauskasa z 05.09.1950 w charakterze świadka.

IPN Gd 146/67 (Sr. 310/50).

Opracowanie historyczne pn. "Charakterystyka nr 19" sporządzone w Wyd. „C” KWMO w Bydgoszczy w 1974 r. dotyczące organizacji podziemnych „Wojskowa Narodowo Nacjonalistyczna Wyzwolenicza Organizacja”, „Walka o Niezawisłość, Niepodległość, Wiarę i Ojczyznę”, „Organizacja Młodzieży Demokratyczno-Katolickiej”. W aktach znajduje się kwestionariusz osobowy Wiktorasa Jantcauskasa ps. „Wróbel”, skazanego na karę śmierci za działalność w organizacji.

IPN By 010/19 (19/B).

Opracowanie historyczne pn. "Charakterystyka nr 53" sporządzona w Wyd. „C” KWMO w Olsztynie w 1979 r. zawierające kwestionariusze osobowe członków organizacji „Wolna i Niezależna, Niezawisła Organizacja Wojskowa” działającej w 1950 na terenie powiatu Iława i Morąg. W aktach znajduje się kwestionariusz Wiktorasa Jantcauskasa ps. „Wróbel”, skazanego przez WSR w Gdańsku na karę śmierci. W wyniku akcji przeprowadzonej przez funkcjonariuszy UB 21.05.1950 zatrzymano go koło wsi Milewo.

IPN Bi 065/58 (837/IV).